

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Ändring av 13 § landskapslagen om försök med frikommuner

1994-95

nr 19

FR nr 42

SAMMANFATTNING

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsstyrelsen föreslår att landskapslagen om försök med frikommuner förlängs att gälla till och med den 31 december 1996.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att försökstiden förlängs med två år till och med den 31 december 1997.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Lagstiftningen om försök med frikommuner är tidsbegränsad och utlöper i och med detta år. Eftersom landskapsstyrelsens avsikt är att reglera frikommunverksamheten i den nya kommunallag som är under utarbetande är det nödvändigt att förlänga giltighetstiden för den gällande frikommunlagen. Utskottet tillstyrker därför lagförslaget men föreslår att giltighetstiden förlängs med två år till och med utgången av år 1997. Det kommande nyvalet till lagting och landskapsstyrelse kan möjligen förlänga beredningstiden för den nya kommunallagen. Ändringsförslaget är därför ägnat att undvika tidsbrist och en eventuell ny förlängning av lagens giltighetstid. Om en ny kommunallag träder i kraft före utgången av år 1997 kan frikommunlagen upphävas i anslutning härtill.

I samband med att lagen om försök med frikommuner stiftades underströk lagutskottet (Lu bet.nr 27/1988-89) behovet av en grundlig uppföljning av försöket. Utskottet framhöll då att försöket bör granskas både med tanke på effektivitetsvinsterna för den kommunala förvaltningen och verkningarna för de enskilda kommunmedlemmarna.

Utskottet vill ånyo betona betydelsen av att det pågående frikommunförsöket utvärderas särskilt med tanke på beredningen av den nya kommunallagen. Landskapsstyrelsen bör fästa uppmärksamhet vid hur den kommunala demokratin har utökats men också granska om rättssäkerhetsaspekterna blivit beaktade i tillräcklig omfattning. Som av framställningen framgår har endast ett mindre antal kommuner utnyttjat möjligheten att delta i frikommunexperimentet. Det finns därför även skäl för landskapsstyrelsen att gå in på motiven till att vissa kommuner inte varit intresserade av ett deltagande. Utskottet föreslår en kläm som understryker vikten av en utvärdering av frikommunförsöket.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 6 september 1995 inbegärt lagutskottets yttrande över framställningen.

Utskottet har i ärendet hört byråchefen Pia Rothberg-Olofsson.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Sune Eriksson, vice ordföranden Sundback, ledamöterna Christer Jansson och Sirén samt ersättaren Sjöstrand.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget antar det i framställningen ingående lagförslaget i följande lydelse:

L A N D S K A P S L A G

om ändring av 13 § landskapslagen om försök med frikommuner

(Ingressen lika som i framställningen).

13 §

Ikraftträdelse och giltighetstid

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1990 och gäller till och med den 31 december 1997, dock så att lagen äger fortsatt tillämpning i fråga om ärenden som omfattas av försöket och är anhängiga vid utgången av lagens giltighetstid. Förberedande åtgärder för lagens verkställighet kan vidtagas innan lagen trätt i kraft.

(Ikraftträdelsebestämmelsen lika som i framställningen).

Utskottet föreslår vidare

att Lagtinget hemställer om att landskapsstyrelsen i anslutning till beredningen av en ny kommunallag för Åland ur olika aspekter utvärderar de hittillsvarande erfarenheterna av försöket med frikommuner.

Mariehamn den 11 september 1995

Ordförande

Sune Eriksson

Sekreterare

Lars Ingmar Johansson